

Årsrapport 2022 Bolag

Liseberg AB

2022

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Redovisning av resultat	5
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	5
2.1.3	Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen	6
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	6
2.2.1	Organisationsmål	6
2.2.2	Övergripande verksamhetsmål	6
2.2.3	Styrelsespecifika mål från KF	7
2.2.4	Verksamhetsnära mål	8
3	Övrig uppföljning till kommunstyrelsen	9
3.1	Utveckling inom personalområdet	9
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv	9
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området	9
3.1.3	Långsiktig kompetensförsörjning	10
3.2	Ekonomisk uppföljning	10
3.2.1	Analys av årets utfall	10
3.2.2	Resultat per affärsområde/dotterbolag eller motsvarande	11
3.2.3	Investeringsredovisning	12
3.2.4	Bokslut	12
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	12
3.3.1	Kommunalt ändamål och befogenheter	12
3.3.2	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	14
3.3.3	Kundorienterad kvalitetsledning	15
3.3.4	Uppföljning av projekt inom gröna obligationer	15
3.3.5	Kriskommunikation	15
3.3.6	Krisledningsplaner och beredskapsplaner	15
3.3.7	Övriga beslut och/eller uppdrag	16
4	Uppföljning till Göteborgs Stadshus AB	17
4.1	Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat	17
4.2	Utfall och kommentar avkastningskrav	17

4.3	Stadshus uppföljning från ärenden, ägardialoger, handlingsplaner etc.....	18
5	Styrinformation till styrelsen.....	19
6	Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige	20
6.1	Redovisning av uppdrag från KS/KF i och utanför budget (KF/KS kolumn)	20
6.1.1	Budgetuppdrag från KF:s budget 2022.....	20
6.1.2	Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut	20
6.2	Redovisning av uppdrag från KF/KS i och utanför budget (uppdragskolumn).....	22
6.2.1	Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut	22
6.3	Redovisning av styrelsens uppdrag, exkl. KF/KS.....	23

Bilagor

Bilaga 1: Barnbokslut 2022 Liseberg

1 Sammanfattning

Verksamhetsåret 2022 är det första året sedan pandemin som Liseberg haft ett relativt normalt verksamhetsår utan restriktioner. Parken har under året tagit emot 2,5 miljoner gäster inklusive besökare till Lisebergsteatern, Rondo och övriga events i parken. Det är en ökning med 1,0 miljoner gäster jämfört med 2021, men samtidigt en minskning med cirka 20% jämfört med före pandemin, vilket delvis beror på att bolaget under 2022 har fortsatt med att begränsa antalet samtida gäster i parken. De gäster som besökt parken under 2022 är i högre utsträckning än tidigare attraktionsgäster och antal sålda åkpass ökade med 15% jämfört med före pandemin. Det leder också till att gästerna stannar längre i parken och således kompenseras intäktsbortfallet från ett lägre antal gäster med en ökad försäljning per gäst. Det visar att den strategi Liseberg valt med ett väl balanserat antal gäster i parken ökar gästnöjdheten, utan att nödvändigtvis få väsentligt negativa konsekvenser på lönsamheten. Nettoomsättning i koncernen uppgick till 1 382 miljoner kronor (879) och resultat efter finansiella poster uppgick till 221 miljoner kronor (491).

Inför premiären 2022 öppnades *Luna Park*, ett nytt område i södra delen av parken med attraktionerna *Turbo* och *Tempus*. Området har fått ett nytt utseende med bland annat helt ny ljussättning. Under Halloween introducerades *Demonernas Skugga*, ett nytt skräckområde som ersatte skräckområdet *Zombie*. Även skräckhuset *Experimentet* ersattes och då av 7, ett skräckhus som bygger på tematiken från de sju dödssynderna. Under Jul på Liseberg öppnade *Tomtebyn*, ett helt nytt tematiserat område med tydlig julkänsla. Under hösten 2021 fick tyvärr *Balder*, en av Lisebergs mest älskade och populära attraktioner, stänga för ett större underhållsarbete. *Balder* renoverades sedan under större delen av året och öppnade först till Halloween 2022.

Den 1 juni 2022 överlät Liseberg hotellverksamheten till Ekman Hotels. Hotellet drivs därefter under namnet Hotell Heden. Campingverksamheten har gått mycket starkt under 2022. Beläggning har under året i genomsnitt varit 61% (52% i 2021) och med en prisnivå som genomsnittligt varit 30% högre än föregående år.

Liseberg ser en fortsatt stor utmaning i rekryteringen av ett antal yrkesgrupper, främst inom restaurang, IT och teknik. Sjukfrånvaron har under året ökat till 5,6 procent, vilket är drygt en procent högre än målet. Detta är primärt relaterat till pandemin.

Uppförandet av hotell och vattenpark inom ramen för Jubileumsprojektet fortgår enligt plan. I enlighet med det exploateringsavtal som ingicks med Göteborgs Stad år 2020 har AB Liseberg Skår 40:17 sålt 9 615 kvm allmän platsmark till Göteborgs Stad och Liseberg AB har köpt 55 kvm kvartersmark och samtidigt sålt 234 kvm allmän platsmark till Göteborgs Stad.

I övrigt är det Lisebergs bedömning att verksamheten har varit förenlig med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget samt att Liseberg fullgjort sitt uppdrag enligt ägardirektiv och affärsplan.

2 Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Brand Equity Index (BEI)		70	

Liseberg använder sig av två effektmål, Net Promotor Score (NPS) och Brand Equity Index (BEI). NPS är affärskänslig information och nyckeltalet kommer därför inte att redovisas explicit utan endast trenden i nyckeltalet kommenteras nedan.

NPS är det mått Liseberg använder för att mäta gästnöjdhet. NPS är affärskänslig information och nyckeltalet kommer därför inte att redovisas explicit i tabellen ovan utan endast trenden i nyckeltalet kommenteras. Nivån på NPS under sommarsäsongen har inte helt nått upp till de ambitiösa mål som satts upp. Det beror framförallt på att kapaciteten i attraktioner och fastfood-enheter inte har kunnat tillfredsställa efterfrågan, vilket resulterat i för långa köer. Liseberg jobbar kontinuerligt med att öka båda NPS:en och precisionen i mätningen. Utfallet i NPS under Halloween och Jul på Liseberg visar att detta arbete ger resultat och båda säsongerna presterade över uppsatta mål för gästnöjdhet.

Brand Equity Index mäts vartannat år. Senaste mätningen genomfördes 2021 och således kommer nästa mätning att göras 2023.

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	2020	2021	2022
Antal capitagäster (tusen)	E/T	1447	2279
Omsättning (Mkr)	42,5	879,0	1371
Personalkostnad (% av nettoomsättning)	575,0	41,4	34,7
Rörelsemarginal (EBITA)	E/T	18,4	16,9

För kommentarer, se under punkt 3.2.1 nedan.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Orsak till att avvikelser uppstått
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer

Ekonomiska konsekvenser
Vidtagna åtgärder

2.1.3 Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen

Ingen övrig väsentlig information finns att lämna.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Organisationsmål

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor				
Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Medarbetarengagemang (HME) - Totalindex	Mätning ej genomförd	72	74	74
Sjukfrånvaro kommunalt anställda (%)	3,65	4,62	5,60	<4,50

Mätningar av HME sker inom ramarna av Great Place to Work (GPTW) ramverket, varför jämförelse med övriga verksamheter i staden kan vara svår. På grund av Coronapandemin och den stängda verksamheten genomfördes inte den ordinarie medarbetarenkäten 2020.

Under 2022 har vi haft en ökad sjukfrånvaro, framförallt bland vår säsongsanställda personal. Ökningen är primärt relaterad till pandemin.

2.2.2 Övergripande verksamhetsmål

Mål:	
Göteborg är en levande kultur-, idrott- och evenemangsstad för både boende och besökare	God
Indikator:	
Antal sysselsatta inom turismberoende branscher	
SCB medborgarundersökning, nöjdhet med det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen	

Mål:	
Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.	God
Indikator:	
Utsläpp av växthusgaser per invånare och år inom Göteborgs geografiska område (inkluderar både utsläpp från den handlande och icke handlande sektorn)	

Liseberg har under året bedrivit verksamhet som är relativt lik den vi bedrev före pandemin och kan i princip jämföras med ett normalår. Detta innebär att vi har rekryterat och sysselsatt fler säsongsanställda ungdomar i verksamheten. Vi

genomför också omfattande rekryteringar som avser tillsvidare tjänster för att tillmötesgå verksamhetens behov efter de nödvändiga neddragningar som gjordes under pandemin, men även för att tillmötesgå det behov Liseberg har för att kunna hantera expansionen med hotell och vattenvärlden. Antalet sysselsatta har ökat under perioden.

Liseberg har under perioden erbjudit ett brett utbud av kultur och evenemang på våra scener, teater och i parken. För att kunna erbjuda upplevelser av hög klass har verksamheten en begränsning på antalet biljetter som säljs i vår e-handel. Dagligen görs gästundersökningar för att verksamheten ska få återkoppling på hur nöjda våra gäster är med sitt besök och vårt utbud. Ett av de främsta nyckeltalen vi följer är Net promotor score (NPS) vilket de flesta av våra branschkollegor också följer löpande. Liseberg balanserar antalet gäster per dag med NPS och omsättning för att kunna hitta en nivå som innebär att verksamheten tillhandahåller en så hög kvalitet som möjligt med fortsatt lönsamhet. Liseberg ser att nöjdheten bland parkens besökare är mycket hög. Måluppfyllelsen bedöms som god.

Liseberg har fortsatt en hög ambition i verksamhetens hållbarhetsarbete och är även i år ISO certifierade för hållbara evenemang. Under året har en tillgänglighetsspecialist rekryterats för att ytterligare stärka upp den centrala hållbarhetsorganisationen. Löpande följs verksamhetens klimatavtryck och aktiviteter väljs och genomförs för att göra störst nytta. Måluppfyllelsen bedöms som god.

2.2.3 Styrelsespecifika mål från KF

Mål					
Befästa Göteborg som ett attraktivt och konkurrenskraftigt destinationsmål					
Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall perioden 2022	Mål 2022	Mål-uppfyllelse
Brand equity index" (BEI)	-	70	-	-	God

Brand Equity Index mäts vartannat år. Senaste mätningen genomfördes 2021 och nästa mätning kommer således att genomföras 2023.

Mål					
Fler upptäcker och besöker Göteborg					
Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall perioden 2022	Mål 2022	Mål-uppfyllelse
Antalet gäster i Lisebersparken	0	1 446 877	2 278 892	2 250 000	God

Mål					
Antalet gästnätter i Göteborg har ökat					
Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall perioden 2022	Mål 2022	Mål-uppfyllelse

Mål					
Antalet gästnätter på Stugor o camping	60 500	130 000	182 869	-	God

2.2.4 Verksamhetsnära mål

Lisebergs styrelse har inte fattat beslut om verksamhetsnära mål och indikatorer.

3 Övrig uppföljning till kommunstyrelsen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro (%)	3,65	4,62	5,60
Bolagsextern personalomsättning* (%)	7	3	11

Under 2022 har både sjukfrånvaron och personalomsättningen ökat. Analysen av ökningen av sjukfrånvaron är att medarbetare är mer uppmärksamma på symptom på sjukdom.

Under pandemin tvingades bolaget att genomföra uppsägningar, vilket möjligen fick medarbetare att uppleva en något minskad anställningstrygghet, som i förlängningen kan ha lett till en högre personalomsättning. En stark arbetsmarknad under 2022 bidrog också till en högre personalomsättning.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Medarbetarna är Lisebergs viktigaste resurs och förmågan att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare som delar företagets värderingar är nyckeln till att kunna erbjuda våra gäster en god upplevelse.

Liseberg ser en fortsatt stor utmaning i rekryteringen av ett antal yrkesgrupper, främst inom restaurang och teknik. En god arbetsmarknad anses vara den främsta orsaken, samt att ett stort antal medarbetare har lämnat restaurangbranschen under pandemin. Situationen ställer höga krav på Liseberg som arbetsgivare att både utveckla sitt erbjudande för medarbetare och att positionera arbetsgivarvarumärket för att inte tappa attraktionskraft på den arbetsmarknad där aktörerna blir allt mer medvetna och kritiska.

När det gäller säsongsanställningar, där de flesta kandidater är från åldersgruppen 18-20 år, har Liseberg ett något lägre söktryck än tidigare år. Numera pågår säsongsrekryteringen under stor del av året för att möta den ökade rörlighet vi ser hos säsongsmedarbetarna även under pågående säsong.

Ett viktigt mål för Liseberg är att bli en av Sveriges bästa arbetsplatser och ett verktyg i detta arbete har sedan 2015 varit medarbetarenkäten Great Place To Work (GPTW). Detta är en internationell metod för att mäta medarbetares uppfattning om sin arbetsplats i fem dimensioner: trovärdighet, respekt, rättvisa, stolthet och kamratskap. Resultatet sammanfattas i ett så kallat Trust Index. Under 2020 pausades GPTW på grund av pandemin. Enkätundersökningen återupptogs hösten 2021 och genomfördes som vanligt under sommaren 2022. Resultatet visade en svarsfrekvens på 66 procent och ett Trust Index på 74 procent, vilket är en ökning

med två procentenheter jämfört med 2021, men fortfarande lite lägre än mätningarna som genomfördes innan pandemin.

Under året har utvecklingen av Lisebergs People & Culture-funktion som inleddes i november 2020 fortsatt. En omfattande satsning på medarbetarområdet har inletts och arbetet märks inom flera olika områden. En generell resursförstärkning har skett under 2022 och Liseberg har nu en P&C-organisation som kan möta framtida utmaningar inom området. Bland annat har ett nytt, modernt personal- och schemaplaneringssystem implementerats under året.

Sjukfrånvaron har under året ökat till 5,6 procent, vilket är drygt en procent högre än målet. Bolaget ser att den ökade sjukfrånvaron framför allt återfinns i gruppen säsongsanställda. Verksamheten planerar att inför nästa säsong stärka bolagets chefs verktyg till dialoger med medarbetare kring sjukskrivning och hälsa.

3.1.3 Långsiktig kompetensförsörjning

Liseberg har under året tagit fram ett traineeprogram, specifikt riktat mot kockar, då detta är en mycket svårrekryterad grupp för bolaget. Anledningen är att många ur yrkesgruppen lämnade branschen under pandemin, då pandemin slog hårt mot besöksnäringen i hela samhället. Liseberg kommer att starta första klassen tidigt under 2023. Medarbetarna blir tillsvidareanställda med full lön under utbildningsperioden samt kommer att ha möjlighet att bygga på med ytterligare kompetens efter fullgjord utbildningstid. Första klassen kommer att bestå av ett 15-tal traineer vilka efter avslutad utbildning fortsätter sitt arbete ute i Lisebergs restaurangverksamheter.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultaträkning

(Belopp i mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Intäkter	1 421,4	1 168,0	253,4	1 120,2	113,4
Kostnader	-1 181,4	-1 107,7	-73,7	-914,4	-656,4
Rörelseresultat	240,0	60,3	179,7	205,8	-543,0
Finansiella intäkter	0,4	0,6	0,6	285,1	1,1
Finansiella kostnader	-19,4	-8,1	-11,3	-7,4	-10,6
Resultat efter fin. poster	221,1	52,8	169,1	483,5	-552,5

Bolaget har ändrad redovisningsprincip avseende aktivering av ränta på pågående projekt. Bytet av princip från aktivering av ränta till löpande kostnadsföring har genomförts med hänvisning till de förändrade reglerna om räntebegränsningsavdrag. Syftet med ändringen är att harmonisera redovisningen med skattelagstiftningen.

Verksamhetsåret 2022 är det första året sedan pandemin som Liseberg haft ett relativt normalt verksamhetsår utan restriktioner. Parken har under de tre säsongerna Sommar, Halloween och Jul på Liseberg tagit emot 2 279 000 gäster. Det är en ökning med ca 30 000 gäster jämfört med budget, men samtidigt en

minskning med ungefär 20% jämfört med före pandemin, vilket delvis beror på att bolaget under 2022 har fortsatt med att begränsa antalet samtida gäster i parken.

Intäkterna ökade med 253 Mkr jämfört med budget, varav parkintäkterna står för 150 Mkr. Ökningen beror till viss del på ett ökat antal gäster, men framförallt på att försäljningen per gäst är högre än budgeterat. De gäster som besökt parken under 2022 är i högre utsträckning än tidigare attraktionsgäster, och antal sålda åkpass ökade med 15% jämfört med före pandemin. Det leder också till att gästerna stannar längre i parken och totalt är försäljningen per gäst 13% högre än budget. Det visar att den strategi Liseberg valt med ett väl balanserat antal gäster i parken ökar gästnöjdheten, utan att nödvändigtvis få väsentligt negativa konsekvenser på lönsamheten.

Kostnadsmassan 2022 är fortsatt präglad av pandemin och har därför inte ökat i takt med ökade intäkter jämfört med budget. Bland annat är personalkostnaderna oproportionerligt låga på grund av svårigheten att rekrytera vissa yrkeskategorier. Det ger en positiv effekt på resultatet 2022 men innebär också att Liseberg har kvar ett stort antal vakanser på personalsidan som måste fyllas under kommande verksamhetsår.

Även Stugor & Camping gör ett bra resultat med en beläggning på 61% (jämfört med 52% i 2021) och ett genomsnittligt pris som är 30% högre än föregående år. I kombination med god kostnadskontroll gör Stugor & Camping ett resultat i perioden på 15,8 Mkr, vilket är nästan 10 Mkr bättre än 2021. Eftersom campingverksamheten låg ute för försäljning inför 2022 och därmed inte ingår i budget är bidraget från Stugor & Camping en delförklaring till det positiva utfallet jämfört med budget.

Den 1 juni 2022 överlät Liseberg hotellverksamheten till Ekman Hotels. Hotellet drivs därefter under namnet Hotell Heden och därmed har Liseberg lämnat Heden helt.

Mamma Mia! The Party har fortsatt succé och totalt har nära 45 000 gäster upplevt showen under 2022. Total försäljning 2022 uppgår till 69 Mkr, vilket är 1,3 Mkr över budget.

Extraordinära poster som påverkar resultatet positivt är i huvudsak försäljningen av verksamheten på Hotell Heden samt erhållen ersättning för korttidsstöd för perioden 2020-2021, totalt cirka 35 Mkr.

Arbetet med att utveckla området öster om Nellickevägen i enlighet med det exploateringsavtal som ingicks med Göteborgs Stad år 2020 fortsatte under 2022. Som en del i avtalet har bland annat AB Liseberg Skår 40:17 sålt 9 615 kvm allmän platsmark till Göteborgs Stad. Liseberg AB har köpt 55 kvm kvartersmark av Göteborgs Stad och sålt 234 kvm allmän platsmark till Göteborgs Stad.

3.2.2 Resultat per affärsområde/dotterbolag eller motsvarande

(Belopp i mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021	Bokslut 2020

3.2.3 Investeringsredovisning

3.2.3.1 Projektredovisning investeringsobjekt, pågående och kommande projekt enligt investeringsplaner

Benämning projekt enl. inv. plan, i mnkr	KF beslutat (ja/nej)	Budget per projekt	Ack utfall tom perioden	Aktuell prognos för hela projektet	Beräknas färdigt (år, kv)
Jubileumsprojektet (Hotellet)	Ja	1 273	1 069	1 273	2023 , kvartal 2
Jubileumsprojektet (Vattenparken)	Ja	1 245	512	1 245	2024 , kvartal 2

Jubileumsprojektet består av två större delprojekt, ett hotell och ett vattenland. Dessa två delprojekt rapporteras separat. KF beslutet är i 2016 års penningvärde. Mot bakgrund av de stora prisökningarna på framförallt byggrelaterade kostnader har budget och gällande prognos indexjusterats med entreprenad index E122 och KPI. Inklusive indexjustering är projektet på budget.

I övrigt utvecklas projekten i enlighet med plan.

3.2.4 Bokslut

Under 2022 tog Lisebergkoncernen, inklusive boendeanläggningarna, emot 2,7 miljoner gäster. Årets nettoomsättning i koncernen uppgick till 1 382 miljoner kronor (879) och resultat efter finansiella poster uppgick till 221 miljoner kronor (491). Avkastningen på eget kapital uppgick till 15 procent (37). Koncernens kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 551 miljoner kronor (276). Totala investeringar uppgick till 866 miljoner kronor (690) och är i huvudsak hänförliga till Jubileumsprojektet. Det egna kapitalet uppgår till 1 487 miljoner kronor vilket motsvarar en soliditet på 42 procent (44).

Jämförelsesiffrorna från 2021 är präglade av två faktorer; dels en sen öppning och fortsatta pandemibegränsningar, dels försäljningen av Lisebergs dotterbolag Hotell Liseberg Heden AB.

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Kommunalt ändamål och befogenheter

Bolagets styrelse ska i anslutning till årsredovisningen/årsrapporten göra ett uttalande huruvida verksamheten varit kompetenslig och förenlig med de kommunalrättsliga principerna som gäller för verksamheten. Som utgångspunkt för denna bedömning beaktas vad som framgår av bolagsordning och ägardirektiv. Av Lisebergs bolagsordning framgår att "Det kommunala ändamålet med Liseberg är att, i bred samverkan med relevanta aktörer, medverka till att Göteborg blir en så attraktiv destination att resandet till och vistelsen i Göteborgsområdet ökar. Liseberg ska ha till föremål för sin verksamhet att bedriva nöjes- och temaparksverksamhet, restaurang-, hotell-, och campingverksamhet samt fastighetsförvaltning."

Av Lisebergs ägardirektiv framgår bland annat att: "Lisebergsparken skall vara en av de ledande nöjesparkerna i Europa samt den självklara mötesplatsen i Göteborg

och året runt erbjuda, göteborgare och tillresande gäster, nöjesupplevelser av hög klass. Liseberg ska med sin verksamhet bidra till att stärka Göteborg som destination, nationellt och internationellt. Liseberg ska vara en verksamhet i ständig förnyelse, och samtidigt värna sitt ursprung och sin historia. Liseberg ska säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande för koncernen och Staden som övergripande ägare. Bolaget ska fastställa lämpliga finansiella nyckeltal för de olika delarna av verksamheten så att verksamheternas utveckling kan följas och värderas. Sådana nyckeltal fastställdes under 2022 i samråd med Stadshus. Ägaren har som finansiellt krav på bolaget att verksamhetens delar ger en avkastning som står i paritet med andra relevanta aktörers jämförbara verksamheter. Lisebergs analys ska ske i enlighet med en balanserad branschjämförelse för hela verksamheten, samt uppdelat på relevanta affärsområden. För bolaget som helhet innebär ovanstående att den ekonomiska styrningen inriktas på att mätas på rörelsemarginal, beräknad enligt rörelseresultat efter avskrivningar/omsättning.”

Den kommunala kompetensen avseende drift av turistanläggningar regleras i 2 kap kommunallagen samt i 4 kap 1 § lag om vissa kommunala befogenheter. Sammanfattningsvis kan sägas att drift av turistanläggningen Liseberg får bedrivas om anläggningen är av allmänt intresse, går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster och att turistanläggningen behövs för att främja turistväsendet inom kommunen. Lagen om vissa kommunala befogenheter ger alltså kommunen en utvidgad kompetens, vid sidan om den allmänna kompetensen, att bedriva turistanläggningar. Denna kompetens ger även kommunen befogenhet att tillhandahålla och driva turistanläggningar utan tillämpning av den så kallade lokaliseringsprincipen. Det vill säga verksamheten som bedrivs behöver inte vara en direkt anknytning till kommunens område eller dess medlemmar.

Under 2022 har Liseberg kunnat bedriva sin verksamhet på ett sätt som mer liknar förhållandena innan pandemin. Avsaknaden av restriktioner har medfört att verksamheten kunnat ta emot fler gäster än de två tidigare pandemiåren. Totalt tog Liseberg anläggningar, nöjesparken tillsammans med boendeanläggningarna, emot cirka 2,7 miljoner gäster under 2022. Liseberg bidrar i betydande omfattning till att öka omsättningen inom handel, resor och boende i Göteborgsområdet.

Tillresande turister kommer således kommuninnevärdarna i Göteborg till nytta genom den turistekonomiska effekt de skapar. Det torde därför inte råda några tvivel om att Lisebergs verksamhet är av allmänt intresse och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt bland annat göteborgarna och behövs för att främja turistväsendet inom kommunen. Driften av Liseberg anses alltså falla inom ramen för den kommunala kompetensen.

I nöjesparksbranschen är möjligheten att erbjuda ett integrerat boende, med tydlig koppling till besöksmålet, en mycket viktig del av verksamheten och affärsmodellen. Denna koppling är en tydlig trend över hela Europa, men även globalt, med båda nya och starkt integrerade nöjesparksdestinationer, som under de senaste åren har blivit en viktig del av Lisebergs konkurrensbild. Lisebergs arbete med att uppföra ett hotell och en vattenpark ligger helt i linje med denna trend.

I syfte att optimera skattepositionen i Lisebergskoncernens respektive bolag har koncernbidrag lämnats från Liseberg Gäst AB till Liseberg AB med 2 176 Tkr och ifrån Liseberg AB till AB Liseberg Skår 40:17 med 15 150 Tkr. Koncernbidragen påverkar inte Lisebergskoncernens resultat eller finansiella ställning.

Mot beaktande av vad som nu angetts bedömer styrelsen och den verkställande direktören att verksamheten varit förenlig med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget och att bolaget har följt det ändamål som framgår av 3 § bolagsordningen och följt de principer för kommunal verksamhet som framgår av 2

kap kommunallagen samt 4 kap 1 § lag om kommunala befogenheter.

3.3.2 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Lisebergs arbete med intern kontroll ska, liksom övriga förvaltningar och bolags inom Göteborg Stad, utgå ifrån COSO:s ramverk – en internationell standard för intern styrning och kontroll.

För att säkerställa att tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer följs, ska Liseberg verka för en god intern styrning och kontroll. Vidare ska den interna kontrollen säkerställa att den finansiella rapporteringen och informationen i verksamheten är tillförlitlig.

Lisebergskoncernen har en gemensam anvisning där verksamhetens risker identifieras i samband med framtagandet av budget och planeringskonferenser för nästkommande verksamhetsår. Arbetet med riskanalys har delats upp i två delar, en del som avser riskanalys för verksamheten och en del som avser riskanalys för den finansiella rapporteringen. De risker som identifieras för verksamhetens olika områden fastställs sedan till en samlad riskbild där de kategoriseras enligt Lisebergs fem styrdimensioner: Gäst, Hållbarhet, Varumärke, Medarbetare och Ekonomi (dessa styrdimensioner är från och med 2023 justerat något, se nedan).

När riskanalysen är genomförd och en samlad riskbild är framtagen ska en åtgärdsplan tas fram och som beskriver vilka riskreducerande åtgärder som planeras och genomförs för att minska risken.

Utifrån den samlade riskbilden av analysen och som en del av Lisebergskoncernens arbete med att förbättra verksamheten, ska styrelsen även välja ut ett antal riskområden som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår. Dessa utvalda riskområden antas i en internkontrollplan för att verifiera att riskreducerande åtgärder vidtas och fungerar på ett tillfredsställande sätt.

Mot bakgrund av ovanstående processbeskrivning innebär det för styrelsen att årligen besluta om:

- Riskanalys och en samlad riskbild för kommande verksamhetsår
- Åtgärdsplan
- Internkontrollplan för kommande verksamhetsår

Kontrollerna i internkontrollplanen för 2022 har testats och utvärderats löpande under året och inga väsentliga felaktigheter har påträffats. Det sammanlagda resultatet av de tester som utförts enligt Internkontrollplanen visar att Liseberg har en god intern kontroll.

Liseberg har under de senaste åren arbetat fram och utvecklat den process som idag används för styrning, uppföljning och kontroll. Organisationen har en bra kultur som tillåter en god intern kontroll och bidrar till ett riskmedvetande och en riskhantering i det dagliga arbetet. De risker och åtgärder som inkluderats i den årliga internkontrollplanen följs upp och granskas under året och då säkerställs också att dokumentationen är tillräcklig, samtidigt som uppföljningen i sig dokumenteras på ett betryggande sätt. Liseberg känner en trygghet i befintligt system för styrning, uppföljning och kontroll. 2022 års internkontrollplan har utvärderats och testats och inga väsentliga avvikelser har påträffats. Vi ser dock att förbättring skulle kunna ske gällande att ytterligare skapa medvetande och kommunicera kring arbetet till ledning på samtliga nivåer i organisationen. Internkontrollplanen för 2023 har justerats för att anpassas till Lisebergs nya styrmodell.

3.3.3 Kundorienterad kvalitetsledning

Liseberg genomför vid behov intressentanalyser och har identifierat de viktigaste intressentgrupperna. Dessa är besökande gäster, medarbetare, invånare i Göteborgs stad, ägare och intresseorganisationer, vilka alla är viktiga grupper som Liseberg bör ha en dialog med när det gäller utveckling av verksamheten.

Den allra största och viktigaste intressentgruppen är Lisebergs gäster (kunder). För att säkerställa att verksamheten möter gästerna behov och krav genomförs vanligtvis varje år i parken ca 7000 enkätundersökningar, där man får besvara frågor om hur man upplevt kvalitén på sitt Lisebergsbesök. Resultatet av dessa enkäter sammanställs och är tillsammans med gäst-recensioner och återkopplingar till verksamhetens Gästservice en viktiga parametrar när förändringar och utvecklingsarbete genomförs och utgör också viktig input till den årliga affärsplan- och budgetprocessen, där såväl ägarens politiska mål som verksamhetens behov och intressentgruppernas synpunkter omhändertas.

3.3.4 Uppföljning av projekt inom gröna obligationer

Inga väsentliga avvikelser noterade.

Kostnader

Projekt	Utfall 2022	Prognos 2023	Total budget
Jubileumsprojektet (Hotellet)	1 069	1 273	1 273

Mätetal Miljö

Projekt	Mätetal	Utfall 2022	Beräknat utfall 2023

3.3.5 Kriskommunikation

Liseberg har implementerat riktlinje för kriskommunikation. Sedan tidigare har Liseberg ett väl utvecklat arbete vad gäller krishantering innefattande kriskommunikation. Liseberg är väl förberedda för att kunna hantera kriser ur flera aspekter där kommunikation är en av dem. Riktlinjen för kriskommunikation är implementerad i Lisebergs krisledningsplan.

3.3.6 Krisledningsplaner och beredskapsplaner

Hur framskrider arbetet med beredskapsplanerna?

Lisebergs arbete med beredskapsplanen pågår. En första version finns framtagen och revision av denna pågår just nu. Den slutliga versionen planeras att behandlas av Lisebergs styrelse i maj.

Har ni reviderat era krisledningsplaner under 2021-2022?

Enligt den rutin som gäller på Liseberg revideras krisledningsplanen årligen. Lisebergs krisledningsplan har reviderats och är förenlig med Göteborgs Stads riktlinje för krishantering.

3.3.7 Övriga beslut och/eller uppdrag

Vid Lisebergs styrelsemöte den 19 september 2022 har Kommunstyrelsens beslut av den 1 juni 2022, § 472 behandlas. Kommunstyrelsens beslut rör utredning om Liseberg ska ha öppet under dagtid, för gratis entré för pensionärer när attraktionerna är stängda, så kallad ”promenadpark”, eller om pensionärsrabatt kan införas vid entrén.

Lisebergs styrelse har fattat följande beslut:

att förklara Kommunstyrelsens uppdrag enligt beslut av den 1 juni 2022 § 472 för fullgjort.

att inte införa fri entré för pensionärer dagtid när attraktionerna är stängda.

att ge vd i uppdrag att utreda om pensionärer är en grupp som ytterligare ska beaktas i Lisebergs hållbarhetsarbete och återkomma till styrelsen med resultat av sådan utredning.

4 Uppföljning till Göteborgs Stadshus AB

4.1 Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat

Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat

Kassaflöde (mnkr)	Kassaflöde innevarande år	Kassaflöde föregående år
Löpande verksamhet	551,5	295,4
Investeringsverksamhet	-861,5	-350,0
Finansieringsverksamhet	309,5	56,4
SUMMA	-0,5	1,8

Investeringsverksamheten är till största del hänförlig till Jubileumsprojektet.

Specifikation rearesultat avyttring fastighet/bolag

Specifikation rearesultat avyttring fastighet/bolag	Objekt (fastighet/bolag)	Utfall 2022	Motpart (extern/kommun/Stadshuskoncernen)
Inkråmsförvärv	Hotell Heden	25 821	Ekman Hotels

4.2 Utfall och kommentar avkastningskrav

Enligt ägardirektivet skall Liseberg säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande. Ägarnas finansiella krav på bolaget är att verksamhetens delar ger en avkastning som står i paritet med andra relevanta aktörers jämförbara verksamheter.

Nedan sammanställning visar Lisebergs mål på avkastning och soliditet samt utfall för 2022. Avseende avkastningskravet är utfallet klart över bolagets satta mål. Soliditeten vid årets utgång är under det långsiktiga målet. Orsaken är att pandemin slog hårt mot bolagets soliditet, samt att bolaget har ökat upplåningen under uppförandet av hotell och vattenland i Jubileumsprojektet. Soliditetsmålet beräknas vara uppnått senast 2030.

	KONCERNEN	NÖJESPAR K	HOTELL	VATTENPAR K	CAMPIN G & STUGOR
Rörelse / vinstmarginal	>10%	8-10%	8%	0%	15-20%
Utfall	17%	14%			29%
Soliditet	50-60%				

	KONCERNEN	NÖJESPAR K	HOTEL L	VATTENPAR K	CAMPIN G & STUGOR
<i>Utfall</i>	42%				

4.3 Stadshus uppföljning från ärenden, ägardialoger, handlingsplaner etc.

Några ärenden, ägardialoger, handlingsplaner etcetera finns inte att återrapportera.

5 Styrinformation till styrelsen

6 Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige

6.1 Redovisning av uppdrag från KS/KF i och utanför budget (KF/KS kolumn)

6.1.1 Budgetuppdrag från KF:s budget 2022

Beskrivning av området

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser ges i uppdrag att tillgängliggöra lokaler till valnämnden för att säkerställa vallokaler	2022-01-01 2022-12-31	Liseberg har inga vallokaler.
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser får i uppdrag att genomföra ett långsiktigt strategiskt effektiviseringsarbete för att frigöra resurser inom staden.	2022-01-01 2022-12-31	Liseberg arbetar ständigt med resurseffektivisering.

6.1.2 Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut

Beskrivning av området

Uppdrag som tidigare riktats från KF/KS utanför budget i kolumnen: Uppdrag är nu även inlagda i den nya kolumnen: KF/KS uppdrag och ska följas upp på nämnd/styrelsenivå i denna kolumn. Tidigare riktade uppdrag i kolumnen Uppdrag ligger kvar på den röda tråden för uppföljning och genomförande lokalt.

Nya uppdrag som tilldelas utanför budget i kolumnen KF/KS uppdrag måste läggas in av kontaktperson (förv/bolag) i kolumnen Uppdrag för genomförande och uppföljning i den egna organisationen.

All uppföljning till KF/KS genomförs i den nya kolumnen: KF/KS uppdrag enligt

anvisningar från Stadsledningskontoret. Aktuell status och kommentarer från nämnd/styrelse (förvaltning/bolag) anges löpande under året.

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att stadens alla chefer omfattas av ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete enligt arbetsmiljölagen.	2021-08-26 2021-12-31	Liseberg har ett systematiskt arbetsmiljöarbete och är certifierade enligt ISO 20121 för hållbara evenemang, där arbetsmiljö ingår.
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att det finns skyddskommittéer som hanterar chefers arbetsmiljöfrågor.	2021-08-26 2021-12-31	Lisebergs systematiska arbetsmiljöarbete omfattar alla anställda, även chefer. Någon specifik skyddskommitté för just chefer finns dock inte.
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att arbetsplatsträffar (APT) genomförs för samtliga chefer.	2021-08-26 2021-12-31	Liseberg samlar alla chefer för att adressera chefsutmaningar inom ramen för Ledarforum.
✓ Avslutad	Stadens nämnder och styrelser får i uppdrag att under 2022 genomföra förbättringar på de områden som brister i linje med svaren i enkäten gällande bland annat cykelparkeringsmöjligheter för anställda.	2021-12-09 2022-12-31	Liseberg omfattas inte av denna åtgärd
✓ Avslutad	Liseberg AB ges i uppdrag att fortsätta driva Askims Camping.	2022-03-24 2023-03-24	Liseberg kommer att fortsätta driva båda sina campinganläggningar i enlighet med KFs beslut.
✓ Avslutad	Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att se över sin kapacitet att hantera kontanter i händelse av kris.	2022-03-24 2023-03-24	Liseberg har en omfattande kontanthantering som en del i sin verksamhet. Vid behov kan denna kapacitet utökas.

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
✓ Avslutad	Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att tillse att alla anställda informeras om grundlagens meddelarfrihet, meddelarskydd och i förekommande fall lagstadgade skyldigheter att rapportera om missförhållanden.	2022-05-19 2023-05-19	Medarbetarna har informerats genom intranätet.
✓ Avslutad	Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att informera om att i Göteborgs Stad förväntar vi oss ett öppet och transparent informationsflöde om verksamheten och där alla anställda välkomnas att vid identifierade brister kontakta politiker.	2022-05-19 2023-05-19	Medarbetarna har informerats genom intranätet.
▶ Pågående	Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att förbereda och genomföra energieffektiviserande och energibesparande åtgärder i syfte att minska energiförbrukningen och effektbehovet inför vintern 2022/23.	2022-10-27 2023-10-27	Genomförda åtgärder 2022 bl.a. anpassat tider belysning, ventilation och uppvärmning, justerat starttider för köksutrustning, intern kampanj. 2023 planeras bl.a. byte kylmaskiner och tillvarata spillvärme. Nästa EKL genomförs 2024.

6.2 Redovisning av uppdrag från KF/KS i och utanför budget (uppdragskolumn)

6.2.1 Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut

Beskrivning av området

Uppdrag som tidigare riktats från KF/KS utanför budget i kolumnen: Uppdrag är nu även inlagda i den nya kolumnen: KF/KS uppdrag och ska följas upp på nämnd/styrelsenivå i denna kolumn. Tidigare riktade uppdrag i kolumnen Uppdrag ligger kvar på den röda tråden för uppföljning och genomförande lokalt.

Nya uppdrag som tilldelas utanför budget i kolumnen KF/KS uppdrag måste läggas in av kontaktperson (förv/bolag) i kolumnen Uppdrag för genomförande och uppföljning i den egna organisationen.

All Uppföljning till KF/KS genomförs i den nya kolumnen: KF/KS uppdrag enligt anvisningar från Stadsledningskontoret. Aktuell status och kommentarer från nämnd/styrelse (förvaltning/bolag) anges löpande under året.

6.3 Redovisning av styrelsens uppdrag, exkl. KF/KS